

Project La Cascarilla
Tussentijdse evaluatie:
Periode Bouwkamp PE8000 (14/07 – 17/08)

1. Beschrijving

In Augustus 2007 ging het project La Cascarilla van start. Ondertussen zijn we een jaar verder en is het project ook effectief in werking getreden. Van juli tot september 2008 worden immers de eerste twee klaslokalen gebouwd voor de school van La Cascarilla. De gemeenschap en vrijwilligers van Bouworde vzw geven zo het startsein voor een heel nieuw gebouw van in totaal 12 lokalen.

Dit verslag blikt terug op de periode van het eerste bouwkamp, dat plaats vond van 21 juli tot 8 augustus 2008. Foto's van de vooruitgang van de bouwwerken zijn te vinden in bijlage en op www.offexploring.com/maelboutsen.

2. Evaluatie

De evaluatie bestaat uit verschillende onderdelen. Eerst geven we een beknopt financieel overzicht, gevolgd door de vorderingen op het vlak van de bouwwerken zelf. Daarna wordt een blik geworpen op de coördinatie en de samenwerking tussen de verschillende betrokkenen. Tenslotte gaan we in op de aanwezigheid van buitenlandse vrijwilligers bij het project.

2.1. Financieel

Bij de start van de werken op 21 juli beschikte het project over een budget van 6.921,23 euro / 29.171,81 PEN. Daarvan was op 5 augustus 3875,24 euro / 16.276 PEN uitgegeven. Het werd volledig besteed aan bouwmaterialen, voornamelijk zand, grind, cement en staal, met staal als voornaamste uitgave.

De loonkosten voor de ingenieur en de transportkosten vanuit Jaén worden gedragen door de Municipalidad Provincial de Jaén (verantwoordelijk provinciebestuur). Het project neemt het loon van de werfleiders op zich (25 PEN, ± 6 euro per dag). Dagelijks verlenen verschillende ouders steun aan de werken. Alle ouders moeten minstens één keer vrijwillig komen helpen. Samen met de Belgische en Nederlandse vrijwilligers en Peruaanse vrijwilligers, meestal jongeren uit Jaén, is dat voldoende man- en vrouwkracht voor het niet-gespecialiseerd werk.

2.2. Technisch

De bedoeling was om tijdens het eerste kamp het eerste lokaal recht te zetten. In overleg met de ingenieur (aangesteld door de Municipalidad Provincial de Jaén, het verantwoordelijke provinciebestuur) werd echter beslist om eerst de volledige fundering, d.i. van de twee lokalen, uit te graven en vol te gieten.

Door onvoorziene omstandigheden (laattijdige komst van de ingenieur, vertragingen bij het leveren van het materiaal, felle regenbuien) schoten de

werken niet zo snel op als gehoopt. Toch werd er op drie weken het volgende gerealiseerd:

- Uitgraven van de funderingen van beide lokalen met pikhouweel, schop en zware hamers. Onder de muren 80 cm diep en 50 cm breed, onder de pijlers 90 cm diep en 1 m² doorsnede. De constructie is 17m lang en 6,90m breed.
- Constructie van de stalen pijlers (13), die het gebouw de nodige stevigheid moeten bezorgen bij aardbevingen. Stalen staven zagen, plooiën en ombouwen tot pijlers.
- Eerste laag beton* van de fundering, 50 cm hoog. De pijlers worden erin vast gegoten.
- Constructie van de stalen balk in het bovenste deel van de fundering die het gebouw de nodige stevigheid moet bezorgen bij aardbevingen. Stalen staven zagen, plooiën en ombouwen tot pijlers.
- Groot deel van de bekisting opstellen en de stalen funderingsbalk opvullen met beton, 20 cm breed, 30 cm hoog.
- Groot deel van de bekisting en vullen met beton van de "bovenfundering", 20 cm breed, 30 cm hoog.
- Metsen van de eerste delen muur (drie onderdelen).

Bij het zien van het resultaat op het einde van de drie weken leek het alsof er niet zoveel gedaan was. "Een gat gegraven en dat terug dichtgegooid" zeiden sommige vrijwilligers. Maar iedereen beseftte goed dat de fundering van groot belang is voor de stevigheid van het gebouw, en er dus zeker geen nutteloos werk is verricht.

2.3. Coördinatie en samenwerking

In de maanden die de start van de bouwwerken vooraf gingen werd er voortdurend gecoördineerd tussen vrijwilligers in België (voornamelijk Maël Boutsen) en de directeur van de school in Peru, Juan Rufasto Zavaleta. Samen werd beslist over de concrete uitwerking van het project en hoe we het best te werk konden gaan. De contacten verliepen grotendeels via internet (mail) en telefoon.

Vanaf begin juli werd voornamelijk in Peru overlegd (Maël Boutsen was vanaf dat moment ter plaatse). Naast de betrokken partijen in La Cascarilla – de school, de ouders, de hele gemeenschap – werden ook de verantwoordelijke autoriteiten aangesproken – in dit geval de Municipalidad Provincial de Jaén, het Provinciebestuur van Jaén waar La Cascarilla van afhangt. De Municipalidad stemde toe om het project te steunen door een vrachtwagen van het provinciebestuur ter beschikking te stellen en een ingenieur van het provinciebestuur op het project te plaatsen.

Technische beslissingen worden genomen door de ingenieur (Omar Vargas) en de werfleider (Isaac Manosalva Palomino). Juan Rufasto Zavaleta, de directeur van de school, is belast met de aankoop van de materialen en het regelen van het transport, volledig vanuit Jaén. Maël Boutsen beheert de fondsen, bezorgt Juan Rufasto de nodige middelen voor de aankoop van materiaal, betaalt de werfleiders uit en betaalt kleinere aankopen in La Cascarilla

* Beton wordt ter plaatse met de hand gemaakt.

zelf. Het oudercomité wordt ingezet wanneer er materialen nodig zijn die lokaal te vinden zijn (voornamelijk hout, stenen en een deel van het zand). Beslissingen worden meestal genomen tijdens informele gesprekken, die de nodige tijd in beslag nemen. Soms botsen de Belgische efficiëntie en de Peruaanse traagheid, er wordt echter altijd respectvol met elkaar omgegaan en men komt steeds tot een consensus.

Er is wel gebleken dat het nodig is om duidelijkere afspraken te maken, onder andere over de aanwezigheid van de verantwoordelijken en de (uit)betalingen. Soms loopt de communicatie spaak tussen Jaén, waar Juan Rufasto vaak verblijft, en La Cascarilla, vooral door praktische problemen (geen internet, geen gsm-bereik, beperkte telefoondienst).

2.4. Buitenlandse vrijwilligers inzetten

De aanwezigheid van zoveel buitenlanders zorgde voor heel wat opschudding in La Cascarilla. Niet in het minst omdat de eerste groep vrijwilligers van Bouworde vzw volledig uit meisjes bestond en het Peruaanse machismo nog erg aanwezig is.

De eerste dagen verliepen de contacten wat stroef en hield de gemeenschap vrij veel afstand. Maar beetje bij beetje werd duidelijk dat de bevolking de aanwezigheid van de jongeren erg op prijs stelde, bewondering had voor hun werk en zich zelfs aan hen ging hechten, zoals bleek op het afscheidsfeest.

Het is wel duidelijk geworden dat kennis van het Spaans het contact erg vergemakkelijkt. In La Cascarilla spreekt niemand Engels of een andere vreemde taal, alle communicatie gebeurt dus in het Spaans. Als beslist wordt om in 2009 nieuwe bouwkampen te organiseren, zou het goed zijn om specifiek vrijwilligers te zoeken die een mondje Spaans kunnen of bereid zijn dit te leren.

Op het gebied van het project zelf – het bouwen van twee klaslokalen – zorgden de vrijwilligers voor een sneeuwbaaleffect. Het is in La Cascarilla de gewoonte dat inwoners en ouders bijdragen aan openbare werken, zij het niet altijd met evenveel enthousiasme. Dat buitenlandse jongeren betalen om te mogen komen werken was voor velen een absurd idee. Maar de nieuwsgierigheid won en mensen boden zich spontaan aan om mee te komen helpen.

Wat de effecten op langere termijn zullen zijn van jonge buitenlandse vrijwilligers in een kleine gemeenschap zoals La Cascarilla, is moeilijk te zeggen. Uit verschillende reacties blijkt echter wel dat velen geloven dat het grote aandeel meisjes wel eens een rol zou kunnen spelen in de emancipatie van de vrouwen van het dorp. Vanuit het project hopen we dat de boodschap overkomt bij de jongeren (leerlingen) dat mits een persoonlijke inspanning veel bereikt kan worden, als iedereen een steentje bijdraagt.

3. Vooruitzichten & aanpassingen

3.1. Korte termijn

Op korte termijn (twee maanden) zal de school van La Cascarilla beschikken over twee nieuwe klaslokalen, het is duidelijk dat het tweede bouwkamp (augustus-september) op de funderingen in drie weken tijd de twee lokalen gebruiksklaar zal maken. Ook nieuw meubilair en een uitbreiding van de

bibliotheek worden voorzien. De mogelijkheid bestaat dat voor het einde van 2008 begonnen wordt met de bouw van de twee volgende lokalen, afhankelijk van de beschikbare fondsen en de steun van de Municipalidad Provincial van Jaén.

3.2. Langere termijn

De maximumtermijn die het project zichzelf heeft opgelegd is vijf jaar. Ten laatste in 2012 zouden de 12 klaslokalen af moeten zijn. Het efficiënt gebruik van de fondsen en de bouwmaterialen, waar zoveel mogelijk naar gestreefd wordt, zou de termijn echter kunnen verkorten. Bovendien wordt binnen het project steeds meer nagedacht over hoe de nieuwe infrastructuur van de school een voorbeeld kan worden op het vlak van duurzame ontwikkeling en duurzaam gebruik van water en electriciteit. Een regentank bijvoorbeeld, en ook over een windmolen wordt nagedacht.

3.3. Bouwkampen

Het eerste bouwkamp met vrijwilligers van Bouworde vzw in La Cascarilla is bijzonder goed verlopen. Zowel de vrijwilligers zelf, de gemeenschap als de coördinatoren van het project kijken er tevreden op terug.

Voor het tweede bouwkamp van 2008, gestart op 22 augustus, zijn volgende punten in acht genomen:

- Beter vervoer van Jaén naar La Cascarilla en terug
- Meer vooruitziendheid in de beschikbaarheid van materiaal

Na het tweede bouwkamp worden de bouwkampen geëvalueerd, door Bouworde vzw, met de gemeenschap en binnen het project zelf. Onderdeel van de evaluatie wordt de mogelijkheid om in 2009 opnieuw bouwkampen te organiseren in La Cascarilla.

4. Volgend verslag

Na afloop van het tweede bouwkamp (22 september 2008) wordt een nieuw verslag gemaakt. Daarbij zal ook een gedetailleerd financieel verslag bezorgd worden en zullen de vooruitzichten, zeker op korte termijn, geconcretiseerd worden.

5. Contact

Vragen, opmerkingen, suggesties? Laat het ons weten op lacascarilla@gmail.com.

Bijlage: het bouwkamp in een oogwenk

Onze werf op de eerste werkdag

De vrijwilligers van Bouworde

Het graven kan beginnen

Graven...

Of spelen?

Peruanen...

Belgen en Nederlanders

De fundering gegraven, de pijlers in hun voetstuk gegoten

Beton en nog beton

Af en toe tijd voor ontspanning

De funderingsbalk bevestigen...

En volgieten.

De eerste steen!

En al snel een hoop meer.

Het resultaat na drie weken hard werken.